

KLAGANDE

Telia Sverige AB, 556430-0142

Ombud: Bolagsjuristerna Hans-Olov Dahlén och Stefan Johansson

MOTPART

Myndigheten för press, radio och tv

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 7 maj 2019 i mål nr 15216-18,
se bilaga A (bilaga till domen utesluten)

SAKEN

Föreläggande med vite enligt radio och tv-lagen

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten bifaller överklagandet delvis och ändrar Myndigheten för press, radio och tv:s beslut den 15 juni 2018 endast på så sätt att Telia Sverige AB senast fyra veckor efter det att beslutet fått laga kraft ska ge in de aktuella referensinspelningarna till myndigheten.
  2. Kammarrätten avslår överklagandet i övrigt.
-

BAKGRUND

Myndigheten för press, radio och tv beslutade den 15 juni 2018 att, vid vite om 10 000 kr, förelägga Telia Sverige AB att senast den 29 juni 2018 ge in kopior av referensinspelningar av programmen *Gomorrah*, säsong 1, avsnitt 1 och 2 och filmen *The Hateful Eight*.

Telia Sverige AB överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Stockholm som i dom den 7 maj 2019 avslag överklagandet (se bilaga A).

YRKANDEN M.M.

Telia Sverige AB (Telia) yrkar i första hand att kammarrätten ska upphäva det av Myndigheten för press, radio och tv utfärdade föreläggandet. I andra hand yrkas att kammarrätten ändrar föreläggandet tidsmässigt så att Telia har en möjlighet att uppfylla det. Telia yrkar även att kammarrätten ska begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen avseende tolkningen av begreppen leverantör av medietjänster, redaktionellt ansvar, faktisk kontroll och massmedia i AV-direktivet (direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållandet av audiovisuella medietjänster [kodifiering]). Telia för fram detsamma som i förvaltningsrätten och tillägger bl.a. följande.

Telias inställning att man inte tillhandahåller beställ-tv stämmer väl överens med hur reglerna tillämpas och tolkas av aktörerna på marknaden i dag. Kännetecknande för de anmälda beställ-tv-leverantörerna i Myndigheten för press, radio och tv:s tillståndsregister är att dessa typiskt sett har det redaktionella ansvaret för det innehåll de tillgängliggör på begäran. Aktörer som endast agerar som tv-distributörer finns inte i registret.

De aktuella tjänsterna är inte massmedier i den mening som avses i AV-direktivet. Telia producerar inget innehåll i de aktuella tjänsterna. För tv-distributörer som tillhandahåller on demand-innehåll finns regler som berör verksamheten, bl.a. lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster. I förarbetena till radio- och tv-lagen (2010:696) anges att radiosändningar och sändningsverksamhet för television enligt tv-direktivet inte omfattas av begreppet informationssamhällets tjänster eftersom de inte tillhandahålls på begäran (prop. 2009/10:115 s. 100). Vidare anges att andra tjänster som sänds från en punkt till en annan såsom video på beställning eller tillhandahållande av kommersiella meddelanden via e-post däremot hör till informationssamhällets tjänster. Det finns inte något som pekar på att lagstiftaren avsett att dessa nyare distributionsformer av annans film och tv-program skulle omfattas och inkluderas bland de nya audiovisuella medietjänster som AV-direktivet reglerar.

Ett föreläggande kan enligt RTL endast riktas mot den som har spelat in ett program. Telia har inte gjort några referensinspelningar av de aktuella programmen varför rättslig grund saknas för att utfärda ett föreläggande. Eftersom grundfrågan om beställ-tv inte har prövats tidigare har Telia inte skapat ett system för referensinspelningar och därför saknar bolaget faktisk möjlighet att efterkomma föreläggandet.

Myndigheten för press, radio och tv anser att överklagandet ska avslås i den del som avser föreläggande vid vite enligt RTL. Myndigheten medger bifall till yrkandet om att flytta fram tidpunkten för fullgörande av föreläggandet.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 5 kap. 3 § lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden, tillämpningslagen, framgår att den som tillhandahåller beställ-tv ska ombesörja att varje program som tillhandahålls spelas in.

Enligt 1 kap. 2 § andra stycket tillämpningslagen avses med beställ-tv detsamma som i RTL.

Begreppet beställ-tv definieras i 3 kap. 1 § 3 RTL som en tjänst där en leverantör av medietjänster i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahåller allmänheten tv-program med hjälp av elektroniska kommunikationsnät, på begäran av användaren, vid en tidpunkt som användaren väljer, och från en katalog med program som leverantören har valt ut.

Begreppet leverantör av medietjänster definieras i 3 kap. 1 § 6 RTL som den som har det redaktionella ansvaret för valet av innehåll i en ljudradio- eller tv-sändning, beställ-tv eller sökbar text-tv, och avgör hur innehållet struktureras.

I 16 kap. 11 § RTL anges att den som i enlighet med 5 kap. 3 § tillämpningslagen har spelat in ett program ska, på begäran av Myndigheten för press, radio och tv, lämna en sådan inspelning till myndigheten. Enligt 17 kap. 11 § 10 RTL får Myndigheten för press, radio och tv vitesförelägga ett bolag att efterkomma en sådan begäran.

I förarbetena till RTL anges att lagens definition av begreppet beställ-tv är avsett att motsvara AV-direktivets definitioner av beställtjänst och audiovisuell medietjänst, vilket bl.a. innebär att tjänstens huvudsakliga syfte ska vara att tillhandahålla tv-program. Lagens definition av begreppet leverantör av medietjänster motsvarar AV-direktivets definition av samma begrepp. (Prop. 2009/10:115 s. 108-109 och 275-276.)

Förhandsavgörande från EU-domstolen

Kammarrätten anser att ett förhandsavgörande från EU-domstolen avseende tolkningen av de aktuella begreppen i AV-direktivet inte är nödvändigt för att kammarrätten ska kunna bedöma frågan om Telia genom de aktuella tjänsterna tillhandahåller beställ-tv i den mening som avses i RTL och direktivet. Telias yrkande om att kammarrätten ska begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen ska därför avslås.

Frågan om de aktuella tjänsterna utgör beställ-tv

Utgångspunkter för prövningen

För att Myndigheten för press, radio och tv ska kunna förelägga Telia att vid vite ge in kopior av referensinspelningar av de program som är i fråga krävs att Telia genom tjänsterna Play och Filmbutiken tillhandahåller beställ-tv i den mening som avses i RTL.

Telia anser att den distribution av program som sker genom Play och Filmbutiken från olika programbolag inte är beställ-tv och därför inte omfattas av AV-direktivet eller RTL. Telia anser nämligen att man endast är tv-distributör och inte en leverantör av medietjänster enligt RTL. Telia har till stöd för denna ståndpunkt bl.a. hänvisat till de anmälda beställ-tv-leverantörerna i myndighetens tillståndsregister och fört fram att aktörer som agerar som endast tv-distributörer inte finns i registret.

Genom införandet av RTL har AV-direktivet genomförts i svensk lagstiftning. Bedömningen av om de aktuella tjänsterna utgör beställ-tv får därför göras utifrån RTL, vars definitioner överensstämmer med AV-direktivet. Vilka leverantörer av beställ-tv som har anmält sig för registrering hos Myndigheten för press, radio och tv har ingen avgörande betydelse för denna bedömning.

Genom AV-direktivet har tillämpningsområdet jämfört med vad som gällde tidigare utvidgats till att även omfatta beställ-tjänster. Det innebär att denna typ av tjänst kan falla inom både RTL och lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster tillämpningsområde (jfr prop. 2009/20:115 s. 107).

Prövning av om tjänsterna utgör beställ-tv

Telia har beskrivit tjänsten Telia Play, i vilken tjänsterna Play och Filmbutiken ingår, enligt följande. Telia Play är en tv-tjänst där olika programbolags tv-kanaler och innehåll distribueras bland annat genom en internetbaserad tjänst. Kunden kan genom en internetsida eller via en app ta emot tv-tjänsten via strömningsteknik. Genom tjänsterna Play och Filmbutiken kan kunden i ett programbibliotek respektive filmbibliotek välja ut program respektive film att se på vid en tidpunkt som kunden själv bestämmer. Det är enligt Telia ostridigt att de aktuella tjänsterna är on-demand-tjänster ur ett upphovsrättsligt perspektiv.

I AV-direktivet anges att direktivet endast ska omfatta sådana audiovisuella medietjänster som är massmedier, dvs. som är avsedda att tas emot av och kan tänkas ha en klar påverkan på en betydande andel av allmänheten. Vidare anges att definitionen av audiovisuella medietjänster bör omfatta massmedier i deras funktion att informera, underhålla och utbilda allmänheten (skäl 21 och 22). Som förvaltningsrätten angett är det

medietjänsterna i sig, inte aktören som tillhandahåller tjänsten, som ska anses vara massmedier.

Telia har invänt att tjänsterna Play och Filmbutiken inte är massmedier i den mening som avses i AV-direktivet. Kammarrätten bedömer dock att beskrivningen av de aktuella tjänsterna medför att det står klart att tjänsterna riktar sig till en betydande del av allmänheten och därmed kan tas emot av och tänkas ha en klar påverkan på allmänheten. Det står även klart att tjänsternas syfte är att informera, underhålla och utbilda allmänheten. Tjänsterna Play och Filmbutiken är därmed massmedier i den mening som avses i AV-direktivet.

En förutsättning för att Telia ska anses vara leverantör av medietjänster är att bolaget har det redaktionella ansvaret för valet av innehållet i Play och Filmbutiken. Telia har fört fram att man inte har ett sådant redaktionellt ansvar. Detta eftersom man saknar faktisk kontroll över vilka program som ingår i tjänsterna och hur innehållet struktureras.

Av förarbeten framgår att med redaktionellt ansvar avses att bestämma vilka program som ska ingå i den aktuella tjänsten (prop. 2009/10:115 s. 276). Begreppet redaktionellt ansvar knyter, som förvaltningsrätten konstaterat, alltså an till leverantörens av medietjänsten utövande av kontroll över vilka program som tillgängliggörs genom tjänsterna. Kammarrätten anser att Telia genom val av avtalsparter och de avtal som bolaget ingår med desamma bestämmer tjänsternas innehåll. Eftersom det är fråga om ett aktivt val från Telia vilket innehåll tjänsterna ska ha så har bolaget faktisk kontroll över tjänsterna. Att Telia inte väljer det detaljerade innehållet genom att bestämma varje program eller film som ska tillhandahållas ändrar inte kammarrättens uppfattning att Telia, genom att ingå avtal med olika programföretag, har faktisk kontroll över programvalet för de aktuella tjänsterna. Telia har därför det redaktionella ansvaret för valet av innehållet i tjänsterna i den mening som avses i RTL.

Vidare har det inte kommit fram något annat än att Telia har faktisk kontroll över utformningen av tjänsternas användargränssnitt, vilket enligt kammarrätten innebär att Telia avgör hur innehållet ska struktureras.

Det står alltså klart att Telia ska betraktas som en leverantör av medietjänster när det gäller tjänsterna Play och Filmbutiken. Det står vidare klart att de aktuella tjänsterna har som huvudsakligt syfte att tillhandahålla allmänheten tv-program med hjälp av elektroniska kommunikationsnät, och att dessa tillhandahålls i ett program- respektive filmbibliotek på begäran av användaren vid en tidpunkt som han eller hon väljer.

Sammanfattningsvis gör kammarrätten bedömningen att Telia genom tjänsterna Play och Filmbutiken tillhandahåller beställ-tv i den mening som avses i RTL. Det finns därför inte skäl att bifalla överklagandet på grund av att Telia inte tillhandahåller beställ-tv.

Telias möjlighet att följa vitesföreläggandet

Telia har fört fram att ett föreläggande enligt RTL kan riktas endast mot den som har spelat in ett program, vilket Telia inte har gjort.

Kammarrätten konstaterar att eftersom Telia genom tjänsterna Play och Filmbutiken tillhandahåller beställ-tv har bolaget enligt tillämpningslagen en skyldighet att ombesörja att varje program som tillhandahålls spelas in. Telia har därmed i enlighet med 16 kap. 11 § RTL en skyldighet att på begäran till Myndigheten för press, radio och tv lämna en inspelning av de programavsnitt och den film som nu är aktuella. Myndigheten får enligt 17 kap. 11 § 10 RTL vitesförelägga ett bolag att efterkomma en sådan begäran.

Med anledning av att Telia inte har ansett sig tillhandahålla beställ-tv har bolaget inte ombesörjt att de program som tillhandahålls spelas in. Frågan blir då om Telia har faktisk och rättslig möjlighet att följa föreläggandet om att ge in sådana inspelningar till myndigheten.

Det har inte kommit fram något annat än att Telia fortfarande tillhandahåller de aktuella programavsnitten och den aktuella filmen via tjänsterna Play och Filmbutiken. Det har inte heller kommit fram att det finns något hinder för Telia att nu göra inspelningar av programavsnitten och filmen.

Kammarrätten anser därför att Myndigheten för press, radio och tv:s beslut om vitesföreläggande ska kvarstå. Med anledning av att den beslutade tidpunkten för när föreläggandet ska vara fullgjort har passerats finns det skäl att besluta om en ny tidpunkt för fullgörandet. Myndighetens beslut ska därför ändras på så sätt att referensinspelningarna ska lämnas in till Myndigheten för press, radio och tv senast fyra veckor efter det att beslutet fått laga kraft. Överklagandet ska i övrigt avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Anita Linder
lagman
ordförande

Ann-Jeanette Eriksson
kammarrättsråd
referent

Lena Axelsson
kammarrättsråd

Maya Hald
föredragande jurist

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 32

DOM
2019-05-07
Meddelad i Stockholm

Mål nr
15216-18

KLAGANDE

Telia Sverige AB, 556430-0142
169 94 Solna

Ombud: Bolagsjuristerna Hans-Olov Dahlén och Stefan Johansson
Telia Sverige AB
Legal Affairs
169 94 Solna

MOTPART

Myndigheten för press, radio och tv
Box 33
121 25 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Myndigheten för press, radio och tv:s beslut 2018-06-15, se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande vid vite enligt radio- och tv-lagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 1075577

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd32.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) beslutade den 15 juni 2018 att, vid vite om 10 000 kr, förelägga Telia Sverige AB att senast den 29 juni 2018 inge kopior av referensinspelningar av två program. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Telia Sverige AB

Telia Sverige AB (Telia) yrkar i första hand att målet ska återförvisas till MPRT för ytterligare utredning. I andra hand yrkar Telia att förvaltningsrätten ska undanröja det överklagade beslutet. För det fall förvaltningsrätten överväger att döma i enlighet med MPRT:s tolkning hemställer Telia att förvaltningsrätten först inhämtar ett förhandsavgörande från EU-domstolen i frågan om Telia är att betrakta som en leverantör av medietjänster.

Till stöd för yrkandet om återförvisning anför Telia i huvudsak följande. Frågan om huruvida de aktuella tjänsterna utgör beställ-TV enligt radio- och tv-lagen (2010:696), RTL, har diskuterats mellan parterna sedan lång tid tillbaka. I september 2011 översände MPRT ett informationsbrev om registrering av beställ-TV till Telia. Telia besvarade detta brev och förklarade varför Telias tjänst, vilken motsvarade tjänsterna som nu aktuellt mål avser, inte utgjorde beställ-TV och Telia erhöll inte någon återkoppling på sitt svar. I juni 2016 framställde MPRT genom ett initiativbeslut krav på att Telia skulle komma in med referensinspelningar. Telia invände att frågan tidigare varit aktuell mellan parterna och att Telia aldrig erhållit något beslut om huruvida Telias tjänster utgjorde beställ-TV. Inte heller denna gång återkopplade MPRT. I mars 2018 återkom MPRT med ännu ett initiativbeslut gällande referensinspelningar. MPRT:s kontakt har inte i något av dessa fall föregåtts av ett beslut i frågan om huruvida de aktuella tjänsterna eller deras äldre motsvarigheter utgör beställ-TV. I nu aktuellt mål har MPRT anfört att

bedömningen av om de aktuella tjänsterna utgör beställ-TV grundar sig på utformningen av tjänsten samt de svar som Telia lämnade under januari 2018 på av MPRT ställda frågor. Det är oklart hur MPRT, baserat på Telias svar på MPRT:s frågor och utan vidare utredning i ärendet, har kunnat komma till slutsatsen att Telia tillhandahåller beställ-TV. Det är vidare rättsosäkert att MPRT, såsom i aktuellt fall, inte utrett och beslutat i frågan om huruvida de aktuella tjänsterna utgör beställ-TV eller inte innan beslut tas om föreläggande gällande referensinspelningar. Telia ifrågasätter därför om MPRT har uppfyllt det utredningskrav som åligger myndigheten.

Till stöd för yrkandet att förvaltningsrätten ska undanröja överklagade beslutet anför Telia i huvudsak följande. För att Telia ska anses vara en sådan leverantör av medietjänster som avses i 3 kap. 1 § 3 och 6 RTL samt i AV-direktivet¹ krävs det att Telia har redaktionellt ansvar för Telia Play. Med redaktionellt ansvar avses enligt RTL den som har ansvar för valet av innehåll och som avgör hur innehållet ska struktureras. Enligt förarbetena till RTL avses härvid den som bestämmer vilka program som ska ingå i tjänsten samt när ett visst program ska sändas eller på vilket sätt användaren kan söka bland innehållet i beställ-TV. Enligt AV-direktivet avses med redaktionellt ansvar faktisk kontroll av valet av program samt hur programmen struktureras i en katalog. För att Telia ska anses ha faktisk kontroll bör det därför krävas att Telia har möjlighet att påverka innehållet i tjänsterna.

I konkurrens med andra TV-distributörer erbjuder Telia privatpersoner digitala TV-tjänster under beteckningen Telia Play. Genom Telia Play tillhandahåller Telia inspelade program från linjära sändningar och program som endast tillhandahålls ickelinjärt. De program som tillhandahålls icke-linjärt utgör programbibliotek genom vilka kunderna kan ta del av innehållet ”on demand”. Vilket innehåll som tillgängliggörs bestäms av Telias öve-

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster)

renskommelse med den aktör som licensierat innehållet. Innehållet i programbiblioteken bestäms därmed av och härrör från de företag som licensierat innehållet, dvs. leverantörerna av innehållet. Leverantörerna av innehållet skickar även instruktioner till Telia gällande innehållets kategorisering i Telia Play. Gällande de aktuella avsnitten av serien *Gomorra* härrörde dessa från innehållsleverantören HBO. Telias avtal med HBO innebär att Telia ”speglar” det innehåll som finns i HBO:s egen on demand-tjänst och Telia har därmed ingen kontroll över valet av vilket innehåll, exempelvis vilka avsnitt av serien *Gomorra*, som tillgängliggörs. Telia har inte heller kontroll över valet av vilket innehåll som tillgängliggörs via tjänsten Filmbutiken. Telia har därmed inte något redaktionellt ansvar för vare sig innehållet i de program som tillhandahålls av leverantörerna eller för urvalet av program som ingår i tjänsten och Telia är inte att se som en leverantör av medietjänster.

Med hänsyn till det ansvar som en leverantör av medietjänster har enligt RTL bör begreppen redaktionellt ansvar och faktiskt kontroll även avse möjligheten att påverka innehållet i programmen. Telia är att se som en distributör av andra företags program och distributionen sker genom Telia Play. För det fall Telia är leverantör av medietjänster avseende de aktuella tjänsterna och programmen skulle programmen ha flera leverantörer av medietjänster samtidigt, vilket skulle innebära att flera aktörer ansvarar enligt RTL för programmen samtidigt. En sådan ordning skulle strida mot RTL:s syften gällande referensinspelningar och ansvar för exempelvis sponsring, produktplacering och liknande.

Enligt AV-direktivets skäl 26 bör begreppet leverantör av medietjänster inte omfatta den som endast överför program för vilka tredje man har det redaktionella ansvaret. Det faktum att Telia ingått avtal med de leverantörer vars program tillgängliggörs via Telia Play innebär inte att Telia har eller utövar ett redaktionellt ansvar. Då Telia inte är en leverantör av medietjänster har

Telia inte någon skyldighet att spara eller lämna ut referensinspelningar. MPRT saknar därför rättslig grund för vitesföreläggandet. Telia har dessutom inte några referensinspelningar tillgängliga och saknar därmed faktisk och rättslig möjlighet att efterfölja vitesföreläggandet.

Telia anser även att de i målet aktuella tjänsterna inte utgör audiovisuella medietjänster på begäran i den mening som avses i AV-direktivets art. 1 a) i) och g) och att Telia därför inte tillhandahåller beställ-TV. Enligt AV-direktivets skäl bör definitionen av audiovisuella medietjänster omfatta massmedier. De i målet aktuella tjänsterna är inte massmedier, de är TV-distributionsplattformar. Vissa innehållsleverantörer, vars program Telia tillgängliggör via de aktuella tjänsterna, kan ses som massmedier, men inte Telia.

Myndigheten för press, radio och tv

MPRT bestrider bifall till överklagandet. Till stöd för bestridandet åberopar MPRT skärmbilder som visar de aktuella tjänsterna samt beslut från Granskningsnämnden för radio och TV gällande tjänsterna Plejmo och SF Anytime. Därutöver anför MPRT i huvudsak följande.

Mot bakgrund av definitionerna i RTL och AV-direktivet samt mot Granskningsnämndens praxis bedömer MPRT att Telia tillhandahåller beställ-TV genom tjänsterna Telia Play (www.teliaplay.se/play) och Filmbutiken (www.teliaplay.se/store). Av utredningen samt av Telias överklagande framgår att Telia erbjuder privatpersoner digitala TV-tjänster. Av överklagandet framgår att tjänsterna innehåller programbibliotek där kunderna kan beställa och se program när som helst. Programbiblioteken innehåller program från flera olika parter och Telia får, enligt överenskommelse med dessa parter, lägga in och tillhandahålla programmen ”on demand” till sina kunder. Programmen är i programbiblioteken arrangerade efter olika kategorier, vilket

framgår av de skärmbilder som åberopas. Telia har inte hävdats annat än att alla är välkomna att bli kund och betala för tillgång till de aktuella tjänsterna. Tjänster av detta slag, där allmänheten med hjälp av elektroniska kommunikationsnät kan ta del av TV-program på begäran, utgör typiskt sett beställ-TV.

För att tjänsterna ska anses utgöra beställ-TV krävs även att Telia har det redaktionella ansvaret för tjänsterna och därför är att se som en leverantör av medietjänster i RTL:s och AV-direktivets mening. Med redaktionellt ansvar för beställ-TV avses enligt AV-direktivet, RTL och RTL:s förarbeten dels ansvar för valet av innehåll, dvs. vilka program som ska ingå i tjänsten, dels ansvar för hur innehållet struktureras, dvs. på vilket sätt användaren kan söka bland innehållet. Enligt AV-direktivets art. 1.1 c) krävs det, för att redaktionellt ansvar ska föreligga, att aktören har faktisk kontroll av valet av program samt hur programmen struktureras i en katalog. I samma bestämmelse anges att redaktionellt ansvar enligt direktivet inte nödvändigtvis medför ansvar enligt nationell lagstiftning för innehållet eller för de tillhandahållna tjänsterna. I förarbetena till RTL anges att utgivaransvar regleras i yttrandefrihetsgrundlagen samt tillämpningslagen, därmed avser inte det redaktionella ansvaret inte ett utgivaransvar. Telia bestämmer, genom avtal med olika leverantörer av innehåll, vilka program som ska ingå i de aktuella tjänsterna. Telia får därför anses ha faktisk kontroll över valet av program, oavsett om Telia genom avtalen ges tillgång till avtalspartens samtliga program eller endast en del av dem. Att Telia inte kan ändra programmets innehåll hindrar inte att Telia kan ha ett redaktionellt ansvar för programmen i den mening som avses i RTL och AV-direktivet. Det måste även rimligen vara Telia som bestämmer hur användare kan söka bland innehållet på Telias egna webbsidor. Telia får därmed anses ha ansvar för och faktisk kontroll över hur innehållet struktureras. Telia är därför en leverantör av medietjänster.

Gällande Telias invändning att Telia endast är en distributör av andra aktörers program anför MPRT följande. Enligt AV-direktivets skäl 26 bör begreppet leverantör av medietjänst inte omfatta den som endast överför program för vilka tredje man har det redaktionella ansvaret. Enligt MPRT:s uppfattning avser detta undantag exempelvis plattformar med användargenererat innehåll, exempelvis Youtube. Telia kan inte, gällande de aktuella tjänsterna, anses ägna sig uteslutande åt rent teknisk och passiv överföring av program för vilka tredje man har det redaktionella ansvaret. Tvärtom får Telia anses ha kontroll över vilka program som läggs in i tjänsterna genom att avtala med olika aktörer samt organisera dessa aktörers program på ett sätt som skapar de tjänsterna Telia Play och Filmbutiken som Telia erbjuder sina kunder.

RTL är utformad på så sätt att ett och samma program kan falla under olika aktörers ansvar samtidigt om programmet sänds eller tillgängliggörs av flera olika aktörer. Det ansvar som följer av RTL är inte kopplat till programmet i sig, utan till den som sänder eller tillhandahåller programmet.

De i målet aktuella tjänsterna är audiovisuella medietjänster i AV-direktivets mening. Tjänsterna är även massmedier, eftersom de är avsedda att tas emot av och kan tänkas ha en klar påverkan på en betydande andel av allmänheten. Det är uppenbart att tjänsternas huvudsakliga syfte är att tillhandahålla program i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte. Det är tjänsterna som ska vara massmedier för att omfattas av direktivets definition av audiovisuella medietjänster, inte leverantören.

Telia har även invänt att Telia saknar faktisk och rättslig möjlighet att efterleva det överklagade beslutet. Men hänsyn till att de aktuella programmen alltjämt hålls tillgängliga genom de aktuella tjänsterna bör Telia rimligen kunna förse MPRT med inspelningar av programmen. Telias invändning bör därför lämnas utan avseende.

Gällande Telias yrkande om återförvisning samt det Telia anfört gällande handläggningen av ärendet anför MPRT följande. Enligt RTL är den som tillhandahåller beställ-TV skyldig att anmäla sig för registrering hos MPRT. Av förarbetena till RTL framgår att utebliven registrering inte befriar den som tillhandahåller beställ-TV från ansvar samt att ett beslut om registrering inte är avgörande för om verksamheten omfattas av RTL:s bestämmelser om tillsyn. Det faktum att en anmälan för registrering inte har skett på grund av att en aktör inte anser sig bedriva anmälningspliktig verksamhet hindrar inte en prövning av om tjänsten borde vara anmälningspliktig och om de program som tillhandahålls genom tjänsten i sådana fall följer aktuella bestämmelser. Tillsynsmyndigheten ska göra en fristående prövning i varje enskilt ärende. Det görs dock ingen särskild prövning avseende tjänstens karaktär i sig, denna prövning görs i samband med granskning av program som tillgängliggörs genom tjänsten. Vid tiden för MPRT:s första kontakt med Telia angående beställ-TV hade MPRT ingen möjlighet att begära in referensinspelningar. MPRT fick sådan möjlighet genom lagändring som trädde i kraft den 1 januari 2016. MPRT har upplyst Telia om att MPRT bedömt att Telia, genom de aktuella tjänsterna, tillhandahåller beställ-TV. MPRT har även begett Telia tillfälle att anmäla registrering av beställ-TV. Det saknas därför skäl att återförvisa målet till MPRT.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Yrkandet om återförvisning

Telia har, mot bakgrund av hur ärendet handlagts av MPRT samt mot bakgrund av det underlag som MPRT anfört att man beaktat vid sin bedömning av om de i målet aktuella tjänsterna utgör beställ-TV, ifrågasatt om MPRT har uppfyllt det utredningskrav som åligger myndigheten.

Av utredningen i målet framgår att MPRT granskat användargränssnittet för de aktuella tjänsterna, att Telia inför MPRT:s vitesföreläggande yttrat sig och då beskrivit de aktuella tjänsternas utformning, att parterna haft minst ett möte, att MPRT skickat frågor gällande tjänsterna till Telia och att Telia besvarat dessa samt att MPRT med Telia kommunicerat sin bedömning att de aktuella tjänsterna utgör beställ-TV och skälen för denna bedömning. Telia har inte specificerat vilket underlag Telia anser saknades vid MPRT:s beslut. Enligt förvaltningsrättens mening har det som förekommit mellan parterna inför MPRT:s beslut samt MPRT:s granskning av tjänsternas användargränssnitt utgjort tillräckligt underlag för MPRT:s beslut. Det föreligger därför inte sådana brister i MPRT:s utredning som innebär att målet ska återförvisas.

Gällande Telias invändning att MPRT borde ha prövat frågan om de aktuella tjänsterna utgör beställ-TV innan sitt beslut om vitesföreläggande konstaterar förvaltningsrätten att RTL inte innehåller några bestämmelser som anger att frågan om huruvida den aktuella verksamheten omfattas av RTL måste prövas innan tillsyn inleds. Enligt förarbetena till RTL är ett beslut om registrering inte avgörande för om verksamheten omfattas av radio- och tv-lagens tillsynsbestämmelser och tillsynsmyndigheten ska göra en fristående prövning i varje enskilt ärende (se prop. 2009/10:115 s. 213). Det föreligger därmed inte heller något krav på att verksamheten ska vara registrerad enligt RTL eller att anmälan om registrering ska ha skett för att ett tillsynsärende ska kunna inledas. MPRT:s handläggning i denna del utgör därför inte skäl för återförvisning.

Förvaltningsrätten är inte tillsynsmyndighet över MPRT och Telias kritik mot handläggningen i övrigt föranleder därför ingen särskild åtgärd från förvaltningsrätten.

Då det inte framkommit några andra skäl att återförvisa målet till MPRT ska yrkandet härom avslås.

Yrkandet att förvaltningsrätten ska undanröja det överklagade beslutet

Frågan i denna del av målet är om MPRT hade fog för sitt beslut att vid vite förelägga Telia att ge in kopior av referensinspelningar från Telias tjänster Telia Play (www.teliaplay.se/play) och Filmbutiken (www.teliaplay.se/-store).

Enligt 16 kap. 11 § och 17 kap. 11 § 10 RTL får MPRT vitesförelägga den som i enlighet med 5 kap. 3 § lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden, tillämpningslagen, har spelat in ett program att inkomma med referensinspelningar av programmet. Enligt 5 kap. 3 § tillämpningslagen ska, såvitt nu är aktuellt, den som tillhandahåller beställ-tv ombesörja att varje program som sänds eller tillhandahålls spelas in. Med beställ-TV avses enligt 1 kap. 2 § tillämpningslagen detsamma som i RTL.

I 3 kap. 1 § 3 RTL definieras beställ-TV som en tjänst där en leverantör av medietjänster i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahåller allmänheten tv-program med hjälp av elektroniska kommunikationsnät

- a. på begäran av användaren,
- b. vid en tidpunkt som användaren väljer, och
- c. från en katalog med program som leverantören har valt ut.

Enligt förarbetena till RTL är avsikten att RTL:s definition av beställ-TV ska motsvara definitionen i AV-direktivet och att det därför ska vara fråga om en audiovisuell medietjänst i AV-direktivets mening (se prop. 2009/10:115 s. 109 f.). Begreppet audiovisuell medietjänst definieras i AV-

direktivets art. 1. a) i) som en tjänst enligt definitionen i artiklarna 56 och 57 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som faller under det redaktionella ansvaret hos en leverantör av medietjänster och vars huvudsakliga syfte är att i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahålla program i syfte att informera, underhålla eller utbilda, till allmänheten via elektroniska kommunikationsnät. Dessa kriterier gäller enligt AV-direktivets art. 1. g) även för audiovisuella medietjänster på begäran, med tillägget att den audiovisuella medietjänsten ska möjliggöra för användaren att se program vid en tidpunkt som användaren väljer och på dennes egen begäran utifrån en katalog med program som valts ut av leverantören av medietjänster.

För att Telia ska ha en skyldighet att ombesörja att programmen spelas in och ge in inspelningarna till MPRT krävs därmed att de aktuella tjänsterna utgör beställ-TV i RTL:s mening och att tjänsterna är audiovisuella medietjänster enligt AV-direktivet. Telia har anfört att de i målet aktuella tjänsterna inte utgör beställ-TV eftersom Telia inte är att se som en leverantör av medietjänster samt att tjänsterna, på grund av att de inte är massmedier, inte utgör audiovisuella medietjänster och därför inte heller utgör beställ-TV. Som framgår av ovan hänger dessa frågor ihop, eftersom en tjänst måste falla under det redaktionella ansvaret hos en leverantör av medietjänster för att anses vara en audiovisuell medietjänst och en aktör måste tillhandahålla beställ-TV, dvs. en audiovisuell medietjänst på begäran, för att vara att se som en leverantör av medietjänster. Förvaltningsrätten kommer därför först att ta ställning till Telias invändning att tjänsterna inte är massmedier och att tjänsterna därför inte är att se som audiovisuella medietjänster för att därefter ta ställning till frågan om Telia är att se som en leverantör av medietjänster enligt RTL och AV-direktivet.

Är de aktuella tjänsterna massmedier i AV-direktivets mening?

Telia har i denna del huvudsakligen hänvisat till AV-direktivets skäl 21, 22 och 24. AV-direktivets skäl 21 har följande lydelse: I detta direktiv bör definitionen av en audiovisuell medietjänst omfatta endast sådana audiovisuella medietjänster – oavsett om det rör sig om tv-sändningar eller beställtjänster – som är massmedier, dvs. som är avsedda att tas emot av och kan tänkas ha en klar påverkan på en betydande andel av allmänheten. Tillämpningsområdet bör begränsas till tjänster enligt definitionen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och bör därför omfatta alla typer av ekonomisk verksamhet, även public service-företagens verksamhet, men bör inte omfatta verksamhet som primärt har icke-ekonomiska syften och som inte konkurrerar med tv-sändningar, såsom privata webbplatser och tjänster som innebär tillhandahållande eller distribution av audiovisuellt innehåll som framställs av privata användare i syfte att delas och utbytas inom intressegrupper.

AV-direktivets skäl 22 lyder, i relevanta delar, som följer. I detta direktiv bör definitionen av audiovisuella medietjänster omfatta massmedier i deras funktion att informera, underhålla och utbilda allmänheten, och bör inbegripa audiovisuella kommersiella meddelanden, men bör utesluta alla former av privat korrespondens, som e-postmeddelanden som sänds till ett begränsat antal mottagare. Definitionen bör utesluta alla tjänster vilkas huvudsakliga syfte inte är tillhandahållande av program, dvs. när det audiovisuella innehållet enbart är en sidoeffekt av tjänsten och inte dess huvudsakliga syfte. Ett exempel är webbplatser som innehåller audiovisuella element som endast är av underordnad betydelse, t.ex. animerade grafiska element, korta reklamslag eller information om en produkt eller tjänst som inte är av audiovisuell art.

Enligt AV-direktivets skäl 24 kännetecknas audiovisuella medietjänster på begäran av att de är ”televisionsliknande”, dvs. att de konkurrerar om samma publik som tv-sändningar och att utformningen av och sättet att få tillgång till tjänsten får användaren att rimligen förvänta sig lagstadgat skydd enligt detta direktiv. Mot bakgrund av detta och för att förebygga skillnader beträffande fri rörlighet och konkurrens bör begreppet program tolkas på ett dynamiskt sätt så att hänsyn tas till utvecklingen inom tv-sändningsverksamheten.

AV-direktivets skäl är inte juridiskt bindande. Skälen utgör dock tolkningsdata i förhållande till de artiklar till vilka de knyter an, förutsatt att det finns ett funktionellt samband mellan skälen och artiklarna. AV-direktivets skäl 21, 22 och 24 får anses ha ett sådant funktionellt samband med direktivets definition av audiovisuell medietjänst på begäran enligt art. 1. a) i) och art. 1. g).

Enligt ordalydelsen i AV-direktivets skäl 21 är det medietjänsterna i sig, inte aktören som tillhandahåller medietjänsterna, som ska vara att se som massmedier. Det har inte framkommit att Telia upprätthåller någon särskild begränsning av vem som har möjlighet att bli kund och ta del av tjänsterna. Mot bakgrund av Telias beskrivning av tjänsterna samt mot bakgrund av vad som framgår av de skärmbilder som åberopats av MPRT är det tydligt att tjänsterna riktar sig till en betydande del av allmänheten. De i målet aktuella tjänsterna får därför anses avsedda att tas emot av och även kunna tänkas ha en klar påverkan på en betydande andel av allmänheten. Det är vidare tydligt att de aktuella tjänsternas huvudsakliga syfte är att tillhandahålla program samt att tjänsternas funktion är att informera, underhålla eller utbilda allmänheten. Telia har inte anfört på vilket sätt de aktuella tjänsterna inte skulle konkurrera om samma publik som TV-sändningar. Enligt förvaltningsrättens mening är det, med hänsyn till tjänsternas funktion, innehåll och utformning, tydligt att tjänstens syfte är att konkurrera om samma pub-

lik som TV-sändningar. Tjänsterna utgör därför sådana massmedier som enligt AV direktivets skäl 21, 22 och 24 bör falla under direktivets definition av audiovisuella medietjänster.

Det har, med undantag för frågan om Telia är leverantör av medietjänster för tjänsterna, inte anförts eller framkommit att de aktuella tjänsterna inte skulle uppfylla övriga kriterier för att anses vara audiovisuella medietjänster på begäran. Förvaltningsrätten övergår därför till bedömningen av om Telia är att se som en leverantör av medietjänster.

Är Telia leverantör av medietjänster för tjänsterna?

Med leverantör av medietjänster avses enligt 3 kap. 1 § 6 RTL den som

- a. har det redaktionella ansvaret för valet av innehåll i en ljudradio- eller tv-sändning, beställ-tv eller sökbar text-tv, och
- b. avgör hur innehållet struktureras

Med redaktionellt ansvar för valet av innehåll avses enligt RTL:s förarbeten att bestämma vilka program som ska ingå i den aktuella tjänsten (prop. 2009/10:115 s. 276). Vidare avses med begreppet ”avgör hur innehållet struktureras” att avgöra på vilket sätt användaren kan söka bland innehållet i beställ-tv (prop. 2009/10:115 s. 276). Enligt förarbetena ska dock RTL:s definition av begreppen motsvara AV-direktivets definitioner. Redaktionellt ansvar definieras i AV-direktivets art. 1. c) som faktisk kontroll av såväl valet av program som hur de ska struktureras, när det gäller audiovisuella medietjänster på begäran, i en katalog. Enligt AV-direktivets skäl 26 bör definitionen av leverantör av medietjänst inte omfatta fysiska eller juridiska personer som endast överför program för vilka tredje man har det redaktionella ansvaret.

Telia har anfört att Telia saknar faktisk kontroll över innehållet i de program som tillgängliggörs genom de aktuella tjänsterna och över valet av innehåll i tjänsterna samt att det, till följd av utformningen av Telias avtal avseende tjänsternas innehåll, är de aktörer vars program tillgängliggörs genom tjänsterna som utövar faktisk kontroll över valet av innehåll i tjänsterna. Telia har vidare anfört att Telia endast är en distributör av andra aktörers program och att tjänsterna därför faller under det undantag som anges i AV-direktivets skäl 26.

Det finns vare sig i RTL eller i AV-direktivet stöd för att begreppet redaktionellt ansvar innefattar kontroll över innehållet i de program som tillgängliggörs genom tjänster som utgör audiovisuella medietjänster på begäran/-beställ-TV. Det är snarare tydligt att begreppet redaktionellt ansvar, när det gäller val av innehåll, istället knyter an till leverantören av medietjänsters utövande av kontroll över vilka program som tillgängliggörs genom tjänsterna. En annan tolkning skulle innebära att regelverket endast skulle omfatta tjänster där den som ansvarar för valet av innehåll i en audiovisuell medietjänst på begäran/beställ-TV även har upphovsrättslig möjlighet att ändra innehållet i de program som tillgängliggörs. Detta skulle strida mot såväl AV-direktivets och RTL:s syften att främja konkurrens mellan olika typer av audiovisuella medietjänster, eftersom någon sådan begränsning inte uppställs gällande exempelvis traditionella TV-sändningar. Detta innebär, som Telia anfört, att ett och samma program kan omfattas av flera leverantörer av medietjänsters redaktionella ansvar samtidigt, vilket får anses vara naturligt. En ordning där ett program endast kan omfattas av det redaktionella ansvaret hos en leverantör av medietjänster skulle, eftersom ett program kan tillgängliggöras av flera olika aktörer samtidigt, exempelvis innebära att endast en tjänst omfattades av AV-direktivets och RTL:s krav på skydd för minderåriga, jfr AV-direktivets art. 12 och 5 kap. 3 § RTL, vilket skulle

strida mot regelverkets syften. Det redaktionella ansvaret för valet av innehåll avser således ansvar för medietjänstens innehåll och inte innehållet i programmen.

Gällande begreppet faktisk kontroll är det, mot bakgrund av ordalydelsen i AV-direktivets skäl 26, tydligt att aktörer vars tjänster endast fungerar som passiva överförare av andra aktörers program inte ska anses vara en leverantör av medietjänst i AV-direktivets mening. Sådan passiv överföring kan, enligt förvaltningsrättens mening, exempelvis föreligga om var och en fritt kan tillgängliggöra program genom tjänsten, dvs. tjänsten är öppen för alla och den aktör som tillhandahåller tjänsten gör inget urval av vilka aktörer som tillgängliggör program genom tjänsten. Sådan passiv överföring skulle även kunna tänkas föreligga när tjänsten skapas och bibehålls enbart för en aktörs program och denna aktör utövar allt ansvar för tjänsten, dvs. den som driver tjänsten tillhandahåller enbart en teknisk lösning som beställts av den som tillgängliggör program genom tjänsten. Gemensamt för båda dessa exempel är att den som tillhandahåller tjänsten inte gör något aktivt val av innehåll eller val av aktörer vars innehåll tillgängliggörs genom tjänsten.

När det gäller frågan om Telia har faktisk kontroll över valet av innehåll i de aktuella tjänsterna konstaterar förvaltningsrätten att det av såväl Telias beskrivning av tjänsterna som av de skärmbilder som åberopats av MPRT framgår att Telia genom tjänsterna tillgängliggör program från ett flertal aktörer. Det har inte anförts att vilken aktör som helst kan tillgängliggöra vilken typ av program som helst genom tjänsterna. Det finns därför mycket goda skäl att anta att Telia, i syfte att genom tjänsten tillgängliggöra program som Telia anser passar tjänsternas syfte och inriktning, har valt vilka aktörer man avtalat med. Telia är därmed inte att se som en sådan passiv överförare av program som avses i AV-direktivets skäl 26. Att dessa avtal utformats så att hela eller endast delar av en leverantörs programutbud tillgängliggörs genom tjänsterna utgör en del av Telias utövande av faktisk

kontroll över valet av innehåll i tjänsterna. Telias uppgift om att vissa aktörer, på grund av hur dessa aktörers egna programutbud skiftar, självständigt kan justera vilka program man tillgängliggör genom Telias tjänster innebär inte att Telia inte utövar ett redaktionellt ansvar över tjänsterna. Som konstateras ovan får det förutsättas att Telia valt att samarbeta med aktörer vars utbud överensstämmer med tjänsternas inriktning och Telias val att utforma vissa avtal på detta sätt utgör ett led i utövandet av den faktiska kontrollen. Telia får därför anses utöva faktisk kontroll över valet av innehåll i tjänsterna.

Telia har även anfört att Telia inte är leverantör av medietjänster för tjänsterna eftersom Telia inte har faktisk kontroll över hur programmen ska struktureras, vilket enligt 3 kap. 1 § 3 och 6 RTL samt AV-direktivets art. 1. c) krävs för att en aktör ska anses vara en leverantör av medietjänster. Telia har härvid anfört att det är de aktörer som tillgängliggör program genom de aktuella tjänsterna som ansvarar för strukturen på innehållet. Enligt Telia förser aktörerna Telia med ”taggar” som utvisar vad programmet är, exempelvis en film eller en serie, och programmen struktureras automatiskt i enlighet med dessa taggar. Telia har därutöver anfört att tjänsternas användargränssnitt inte utgör en del av struktureringen av programmen.

Förvaltningsrätten konstaterar att det av utredningen i målet framgår att Telia genom tjänsterna tillgängliggör program från ett flertal aktörer. Det måste därmed förutsättas att Telia, för att utforma tjänsterna på ett funktionellt sätt, i vart fall intar en samordnande funktion avseende innehållets strukturering genom att exempelvis ange övergripande kategorier inom vilka olika program kan ingå, då materialet annars skulle struktureras fritt av ett flertal aktörer oberoende av varandra. När det gäller frågan om huruvida

ansvar för tjänsternas användargränssnitt ska beaktas som en del av strukturen konstaterar förvaltningsrätten att det i AV-direktivet, när det gäller traditionella TV-sändningar, föreskrivs att faktisk kontroll föreligger om aktören bestämmer hur materialet struktureras i en kronologisk programtablå. En kronologisk programtablå för TV-sändningar utgör dels den ordning i vilken aktören sänder programmen, dels information till tittarna om när de kan tillgodogöra sig programmen. Detta tyder på att även användargränssnittet ska beaktas när det gäller programmets struktur i en audiovisuell medietjänst på begäran/beställ-TV. Användargränssnittet tillåter användaren att navigera programkatalogen och utgör information till tittarna om hur de kan söka bland och tillgodogöra sig programmen, dvs. en visualisering av strukturen som ger användaren information med liknande funktion som en kronologisk programtablå. Avsaknad av ansvar för utformningen av en tjänsts användargränssnitt skulle även indikera att det är tal om sådan passiv överföring som avses i AV-direktivets skäl 26. Vidare överensstämmer en sådan tolkning med förarbetena till RTL, där det anges att ansvar för hur innehållet struktureras avser ansvar för att avgöra på vilket sätt användaren kan söka bland innehållet i beställ-tv (se prop. 2009/10:115 s. 276). Därmed bör även kontroll över utformningen av en tjänsts användargränssnitt beaktas som en del av den faktiska kontrollen över hur programmen struktureras i tjänsten. Det har inte framkommit annat än att det är Telia som utövar den faktiska kontrollen gällande programmets struktur i form av tjänsternas användargränssnitt. Telia får, på grund av den samordnande funktion som Telia måste antas utöva samt på grund av Telias kontroll över tjänsternas användargränssnitt, anses ha faktisk kontroll över hur programmen struktureras i de aktuella tjänsterna.

Mot bakgrund av ovan har Telia det redaktionella ansvaret för tjänsterna. Telia är därmed att se som leverantör av medietjänster för tjänsterna. Överklagandet kan därför inte bifallas på den grunden att Telia inte skulle vara att se som en leverantör av medietjänster enligt AV-direktivet och RTL.

Har Telia faktisk och rättslig möjlighet att efterfölja vitesföreläggandet?

Det finns i RTL inte några närmare föreskrifter om hur viten ska bestämmas och därmed blir de allmänna bestämmelserna i viteslagen (1985:206) tillämpliga. Enligt 2 § andra stycket viteslagen får vite inte föreläggas om adressaten kan antas sakna faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet. Med faktisk möjlighet avses exempelvis att adressaten inte får vara fysiskt förhindrad att efterfölja vitesföreläggandet (jfr prop. 1984/85:96 s. 48). Det har inte framkommit annat än att de program som vitesföreläggandet avser alltjämt tillgängliggörs genom de aktuella tjänsterna. Telia får därför anses ha faktisk möjlighet att efterfölja vitesföreläggandet. Med rättslig möjlighet avses att det inte får finnas författningsbestämmelser eller myndighetsbeslut som fränkänner adressaten av vitesföreläggandet rätten att råda över egendomen (jfr prop. 1984/85:96 s. 48). Det har inte framkommit att det föreligger några sådana rättsliga hinder i detta fall. Vidare framgår av 2 kap. 26 e § andra stycket lag (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk att den som tillhandahåller program genom beställ-TV får framställa exemplar av verk som ingår i programmet, om det görs för att en statlig myndighet ska kunna utöva tillsyn över verksamheten. Mot bakgrund av ovan har Telia såväl faktisk som rättslig möjlighet att vidta åtgärder för att efterleva vitesföreläggandet. Överklagandet kan därför inte bifallas på denna grund.

Förhandsavgörande

Telia har anfört att tolkningen av AV-direktivet ytterst är en fråga som det ankommer på EU-domstolen att avgöra.

Med hänsyn till bestämmelsernas ordalydelse samt till AV-direktivets skäl och systematik anser förvaltningsrätten att det inte föreligger behov av att inhämta ett förhandsavgörande från EU-domstolen för tolkningen av AV-

direktivets art. 1. a) i) samt art. 1. c), d) och g). Vidare anges i direktivets skäl 25 att medlemsstaterna får fastställa aspekter av definitionen av redaktionellt ansvar, bland annat begreppet faktisk kontroll, när de antar bestämmelser för att genomföra AV-direktivet. Detta innebär att begreppet inte är sådant att dess innebörd är avsedd att vara helt densamma i samtliga medlemsstater och det föreligger därför ett visst tolkningsutrymme vid tillämpningen av bestämmelserna. Mot bakgrund av ovan är det inte nödvändigt att inhämta ett förhandsavgörande från EU-domstolen och yrkandet härom ska därmed avslås.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten har bedömt att de i målet aktuella tjänsterna utgör audiovisuella medietjänster på begäran i AV-direktivets mening samt att Telia har det redaktionella ansvaret för tjänsterna. Det har inte anförts eller på annat sätt framkommit att tjänsterna inte skulle uppfylla övriga kriterier i definitionen av beställ-TV. Tjänsterna utgör därmed beställ-TV enligt RTL och det är Telia som tillhandahåller tjänsterna. Det har därför ankommit på Telia att, i enlighet med 5 kap. 3 § tillämpningslagen, ombesörja att varje program som sänds eller tillhandahålls spelas in. MPRT har därför haft fog för sitt beslut att med stöd av 16 kap. 11 § och 17 kap. 11 § 10 RTL vid vite förelägga Telia att ge in kopior av referensinspelningar. Det har inte framkommit att Telia skulle sakna faktisk eller rättslig möjlighet att efterfölja vitesföreläggandet. Eftersom det inte kommit fram några skäl för att återförvisa målet till MPRT eller för att upphäva det överklagade beslutet ska överklagandet avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Eva Bäckström

Rådman

Nämndemännen Karin Lundbeck, Lars-Gunnar Wallin och Karl Henrik Liminka har också deltagit i avgörandet.

Förvaltningsrättsnotarien Alfred Pucek har föredragit målet.

myndigheten för
press radio och tv

Bilaga.....

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 32

INKOM: 2018-07-05
MÅLNR: 15216-18
AKTBIL: 5

BESLUT
2018-06-15

Dnr: 18/01003

Telia Sverige AB, 556430-0142
Att: Hans-Olov Dahlén
Stjärntorget 1
169 94 Solna

Kopia per e-post till:
hans-olov.dahlen@teliacompany.com
emma.jarl@teliacompany.com

BESLUT OM FÖRELÄGGANDE VID VITE

Myndigheten för press, radio och tv förelägger Telia Sverige AB vid vite om 10 000 kr att senast den 29 juni 2018 ge in en kopia av referensinspelningar av programmen *Gomorrah*, säsong 1, avsnitt 1 och 2 och *The Hateful Eight*.

Ovanstående program tillhandahölls under flikarna Play (www.teliaplay.se/play) respektive Filmbutiken (www.teliaplay.se/store) på Telia Play (www.teliaplay.se) den 8 mars 2018 och på samma sätt den 27 mars, 24 maj och 15 juni 2018.

BAKGRUND

Den 27 mars 2018 beslutade Myndigheten för press, radio och tv (myndigheten) på eget initiativ om granskning av ovanstående program med utgångspunkt i bestämmelserna om våldsskildringar i 5 kap. 3 § radio- och tv-lagen (2010:696). Samtidigt uppmanades Telia Sverige AB (Telia) att senast den 20 april 2018 ge in en kopia av referensinspelningarna av de aktuella programmen.

I tidigare kommunikering med myndigheten har Telia förklarat att bolaget inte anser sig tillhandahålla beställ-tv genom Telia Play (dnr 17/03497). Telia har bland annat anfört följande. Telia har inte det redaktionella ansvaret för valet av innehåll av program i Telia Play och tjänstens olika delar. Det innehåll som finns i tjänsten är framförhandlat med respektive innehållsleverantör. Telia kan inte

ändra eller ta bort innehåll eftersom bolaget köper färdiga tjänster. Telia väljer inte ut och köper in specifika program som läggs i en katalog utan bolaget köper in hela tjänster och har inget att säga till om gällande innehållet i dessa tjänster; det bestäms av leverantören. Det redaktionella ansvaret ligger hos innehållsleverantören. Det är inte heller Telia som avgör hur innehållet i Telia Play ska struktureras utan Telia köper färdigt innehåll i olika tjänster och detta innehåll kommer färdigstrukturerat eller med tydliga och strikta anvisningar i respektive avtal om hur det ska struktureras i Telias tjänst. Telia har inte kontroll över hur leverantörerna kurerar sitt innehåll eller vilket innehåll de gör tillgängligt vid vilken tidpunkt. Telia ansvarar för den tekniska lösningen gällande tjänsten, innehållet är avhängigt vad leverantören tillhandahåller.

Den 11 april 2018 inkom Telia med en begäran om att myndigheten skulle ompröva sitt beslut den 27 mars 2018 att ta initiativ till granskning av de nu aktuella programmen. Telia vidhöll i huvudsak att bolaget inte tillhandahåller beställ-tv genom Telia Play. Myndigheten fann i beslut den 16 april 2018 inte skäl att ändra initiativbeslutet och uppmanade samtidigt Telia på nytt att lämna in referensinspelningarna senast den 20 april 2018, samt informerade Telia om att bolaget – inom ramen för aktuellt granskningsärende – kommer att beredas tillfälle att yttra sig över frågan om bolaget genom Telia Play tillhandahåller beställ-tv.

I fortsatt kommunikering har myndigheten förklarat att granskningsnämnden för radio och tv, i samband med granskningen av de nu aktuella programmen, kommer att göra en självständig bedömning av frågan om Telia genom Telia Play tillhandahåller beställ-tv. Telia har sammanfattningsvis vidhållit att bolaget inte tillhandahåller beställ-tv och har vidare bland annat anfört att bolaget inte har tillgång till referensinspelningar av de aktuella programmen. Telia har inte heller inkommit med några inspelningar av programmen.

Myndigheten konstaterar att de aktuella programmen alltjämt tillhandahölls på Telia Play den 24 maj och 15 juni 2018.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Med beställ-tv avses en tjänst där en leverantör av medietjänster i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahåller allmänheten tv-program med hjälp av elektroniska kommunikationsnät på begäran av användaren, vid en tidpunkt som användaren väljer och från en katalog med program som leverantören har valt ut (3 kap. 1 § p. 3 radio- och tv-lagen).

Med leverantör av medietjänster avses den som har det redaktionella ansvaret för valet av innehåll i en ljudradio- eller tv-sändning, beställ-tv eller sökbar text-tv och avgör hur innehållet struktureras (3 kap. 1 § p. 6 radio- och tv-lagen). Med redaktionellt ansvar för valet av innehåll avses enligt förarbetena till radio- och tv-lagen att bestämma vilka program som ska ingå i den aktuella tjänsten.

Med ansvar för hur innehållet struktureras avses att avgöra när ett visst program ska sändas eller på vilket sätt användaren kan söka bland innehållet i beställ-tv eller i sökbar text-tv (prop. 2009/10:115 s. 276).

Av 2 kap. 2 § radio- och tv-lagen framgår att den som tillhandahåller beställ-tv ska anmäla sig för registrering hos Myndigheten för press, radio och tv. Enligt 17 kap. 3 § radio- och tv-lagen döms den som uppsåtliga eller av oaktsamhet inte fullgör sin anmälningskyldighet enligt lagens 2 kap. 2 § till böter.

Enligt 5 kap. 3 § lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden (den så kallade tillämpningslagen) ska den som tillhandahåller beställ-tv ombesörja att varje program spelas in och bevaras i sex månader från det att programmet inte längre tillhandahölls. Enligt 16 kap. 11 § radio- och tv-lagen ska den som i enlighet med 5 kap. 3 § tillämpningslagen har spelat in ett program på begäran av Myndigheten för press, radio och tv lämna en sådan inspelning till myndigheten. Den som inte följer bestämmelsen om skyldighet att lämna in inspelning får, enligt 17 kap. 11 § p. 10 radio- och tv-lagen, meddelas de förelägganden som behövs i enskilda fall för att bestämmelsen ska efterlevas. Ett föreläggande får förenas med vite. Ett föreläggande enligt 17 kap. 11 § p. 10 radio- och tv-lagen får enligt samma bestämmelse beslutas av Myndigheten för press, radio och tv.

Av förarbetena till radio- och tv-lagen framgår att en utebliven registrering inte befriar den som bedriver beställ-tv-verksamhet från ansvar om hon eller han skulle komma att bedriva sådana tjänster. Av förarbetena framgår vidare att ett beslut om registrering inte är avgörande för om verksamheten omfattas av radio- och tv-lagens tillsynsbestämmelser utan att tillsynsmyndigheten ska göra en fristående prövning i varje enskilt ärende (prop. 2009/10:115 s. 213).

TIDIGARE AVGÖRANDE

Granskningsnämnden för radio och tv – som är ett särskilt beslutsorgan inom Myndigheten för press, radio och tv – har i tidigare beslut konstaterat att bland annat SF Anytime, www.sfanytime.se (beslut 16/01710) och Plejmo, www.plejmo.com (beslut 16/01711) är sådana beställ-tv-tjänster som omfattas av bestämmelserna i radio- och tv-lagen.

MYNDIGHETENS BEDÖMNING

Telia tillhandahåller tjänsten Telia Play, www.teliaplay.se. Telia Play innehåller bland annat de särskilda tjänsterna Play (www.teliaplay.se/play) respektive Film-butiken (www.teliaplay.se/store) där allmänheten tillhandahålls tv-program på begäran av användaren, vid en tidpunkt som användaren väljer. Tv-programmen under Play respektive Filmbutiken är sorterade i kataloger med olika kategorier, som till exempel "Nyinkomna filmer", "Playtjänster", "Topplistan" och "Nytt i

butikerna". Genom att ingå avtal med olika parter har Telia bestämt vilka program som ska ingå i de aktuella tjänsterna Play (www.teliaplay.se/play) respektive Filmbutiken (www.teliaplay.se/store), där användaren kan söka bland innehållet på det sätt som Telia har bestämt för Telia Play. Myndigheten anser mot denna bakgrund att Telia tillhandahåller beställ-tv genom de särskilda tjänsterna Play (www.teliaplay.se/play) respektive Filmbutiken (www.teliaplay.se/store). Det föreligger därför en skyldighet för Telia att spela in de program som tillhandahålls i tjänsterna i enlighet med 5 kap. 3 § tillämpningslagen.

Telia har inte följt myndighetens uppmaningar att ge in en kopia av referensinspelningar av programmen *Gomorra*, säsong 1, avsnitt 1 och 2 och *The Hateful Eight*. Programmen tillhandahölls under flikarna Play (www.teliaplay.se/play) respektive Filmbutiken (www.teliaplay.se/store) på Telia Play (www.teliaplay.se) den 8 mars 2018 och på samma sätt den 27 mars, 24 maj och 15 juni 2018. Programmen tillhandahålls fortfarande på Telia Play. Telia måste rimligen kunna förse myndigheten med inspelningar av dessa och intyga att innehållet i programmen inte har ändrats jämfört med när initiativbeslutet togs den 27 mars 2018. Myndigheten beslutar mot denna bakgrund att förelägga Telia vid vite om 10 000 kr att senast den 29 juni 2018 ge in en kopia av referensinspelningar av programmen *Gomorra*, säsong 1, avsnitt 1 och 2 och *The Hateful Eight*.

Om en kopia av referensinspelningarna inte lämnas till myndigheten senast den 29 juni 2018 kan myndigheten komma att ansöka vid förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Skärmsklipp bifogas. Instruktioner för hur referensinspelningarna ska levereras till en särskild server har skickats till Telia i krypterat e-postmeddelande den 28 mars 2018.

Hur man överklagar, se bilaga.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Maria Bergerlind Dierauer efter fördragning av juristen Jessica Durehed. I beredningen av detta beslut har också verksjuristen Helena Söderman och handläggaren Rasmus Johansson deltagit.

Maria Bergerlind Dierauer

Jessica Durehed

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.